

הלכה כמותו

סוגיות המבארות פסקי דין של
כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
בהלכה למעשה

תשורה וקובץ לימוד
ישיבת הקיץ צעירי ליובאוויטש

במסגרת מפעלי הקיץ "גן ישראל - ארץ הקודש" שע"י אגודת קרית חב"ד בעיה"ק צפת ת"ו
וע"י מרכז חב"ד ליובאוויטש תל-אביב.

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

תוכן עניינים:

9	תיקון עירובין במנהטן
35	שאלת גשמים בחצי כדור התחתון
53	הכוונה בתפילה
75	קו התאריך
115	תפילין דרבינו תם
135	המזוזה - סגולה לשמירה
153	מכירת בתים לנכרים
173	אוניות ישראליות בשבת
201	יציאה בערב פסח מירושלים
221	חידוש רבינו במקווה חב"ד

נספחים

233	'א שולחן-ערוך איד'. הרב שניאור זלמן רודרמן
242	פסק דין בתורת רבינו הרב מרדכי מנשה שי' לאופר

ב"ה

פתח דבר

בשבח והודיה להשי"ת הננו מגישים לתלמידי התמימים יחיו את הקובץ "הלכה כמותו" כחלק מחומר הלימוד עבור ישיבת הקיץ צעירי ליובאוויטש.

כבשנים האחרונות, גם השנה ילמדו במהלך ישיבת הקיץ סוגיות תלמודיות - הלכתיות הקשורות לנושאים שונים בהם עסק כ"ק אדמו"ר זי"ע במהלך שנות הנשיאות.

השנה התמקדנו בסוגיות הקשורות לפסקי דין של כ"ק אדמו"ר בענייני הלכה למעשה - כל סוגיא כוללת המקורות בש"ס ובשו"ע, מפרשי השו"ע, ראשונים ואחרונים, מראי מקומות וחיידושי הרבי בפסק דין לפועל.

בקובץ עשרה סוגיות.

לסוגיות אלו צורף מבוא כללי ורקע. המבוא נערך על ידי הרב אליהו שי' שוויכה.

סוגיות אלו נערכו במיוחד לישיבת הקיץ השתא על ידי צוות ההדרכה של ישיבת הקיץ, תלמידי ישיבת תות"ל המרכזית בכפר חב"ד: הת' שמואל שי' אלטהויז, הת' משה שי' וינפלד, הת' אהרן יצחק שי' זילבר, הת' שניאור זלמן שי' משי"זהב, הת' זעליג שי' פלדמן, הת' אלעזר שי' רבינוביץ, הת' זאב שי' רבינוביץ והת' השליח מנחם מענדל שי' מקובצקי. עריכה כללית: הת' אברהם שי' וילהלם והרב אליהו שי' שוויכה.

יתן השי"ת שהשפעת ישיבת הקיץ תתן את אותותיה ואת פירותיה לזמן רב, ותגדל דור של תמימים גדושים בלימוד נגלה וחסידות, מקושרים ומסוריים בלב ונפש לכ"ק אדמו"ר, צבא אשר ילחם בכל תוקף ועוז למען זירוהו הגאולה השלימה ורבינו בראשנו ותיכף ומיד ממש.

ישיבת קיץ צעירי ליובאוויטש

ה' מנ"א, ה'תשע"ט
תל אביב, אה"ק

מבוא

"הלכה כמותו"

"הלכות של תורה" הם רצונו ית' כפי שהוא בעצמותו ממש, "אנא נפשי כתבית יהבית", שאינו מתייחס לענין אחר שחוץ ממנו.

. . ידוע הכלל שהלימוד ד"אל תקרי כו' אלא כו", אינו שולל הפירוש הפשוט, אלא מוסיף עוד פירוש, ושניהם אמת. ועד"ז בנדו"ד, שהלימוד "אל תקרי הליכות אלא הלכות" הוא בהוספה על הענין ד"הליכות עולם לו", ומזה מובן שבהלכות התורה ישנם ב' ענינים-דרגות: (א) "הליכות עולם לו", (ב) "אל תקרי הליכות אלא הלכות".

והחילוק שביניהם:

"הליכות עולם לו", פירושו, שישנה מציאות והנהגת (הליכות) העולם, ופעולת הלכות התורה היא שיהיו "הליכות עולם לו", שהעולם יתנהג ע"פ רצונו של הקב"ה, שיהי' ניכר בפועל ובגלוי "שכל מהלכו של עולם שלו (דהקב"ה) הוא" ולמעלה מזה, "אל תקרי הליכות אלא הלכות" – שמצד דרגת התורה שקדמה לעולם אין מציאות ד"הליכות עולם" ("אל תקרי הליכות"), כי אם, המציאות דתורה ("אלא הלכות"), ובריאת העולם היא בשביל קיום רצונו של הקב"ה שבהלכות התורה.

(קונטרס הלכות תורה שבע"פ תשנ"ב)

חידוש בתורה

בתורת חסידות חב"ד מצאנו ביאורים נפלאים אודות ענינים של ההלכה, וממילא הזהירות בקיום ההלכה: היות ההלכה רצונו של הקב"ה כפי שהוא בעצמותו ית'.

אצל רבינו ראינו זהירות מיוחדת בכל הנוגע לקיום כל פסיק בשולחן ערוך, וכפי שמצויין ברשימתו הנפלאה של הרב שניאור זלמן רודרמן (הובא בנספחים).

כנגזר מזה מצינו אצל רבינו גם כבוד מיוחד הנוגע לרבנים ולפוסקי דין, וכיארור נפלא על זה מצאנו בשיחת קודש¹:

במדרש רבה מצינו: "שופטים ושופטים": אמר רבי לוי: למה הדבר דומה? למלך שהיו לו בנים הרבה והיה אוהב את הקטן יותר מכולן. והיה לו פרדס אחד והיה אוהבו יותר מכל מה שהיה לו. אמר המלך: נותן אני את הפרדס הזה שאני אוהבו מכל מה שיש לי, לבני הקטן שאני אוהבו מכל בני! כך אמר הקב"ה: מכל האומות שבראתי איני אוהב אלא לישראל, שנאמר (הושע יא א): "כי נער ישראל ואוהבהו". מכל מה שבראתי איני אוהב אלא את הדין, שנאמר (ישעיהו סא ח): "כי אני ה' אוהב משפט". אמר הקב"ה: נותן אני מה שאהבתי לעם שאני אוהב. הוי, "שופטים ושופטים".

ומקשה הרבי, מלשון המדרש משמע שנתנית ה"שופטים" לישראל היא מצד היותם "בני הקטן" ו"נער ישראל". ולכאורה תמוה, הרי ענין המשפט קשור עם גדלות בשכל וחכמה, וא"כ איך שייך לומר שמצד היותם "נער ישראל" ו"קטן" נתנה להם ענין ה"שופטים"?

אלא מבאר רבינו בזה ע"פ מה שמצינו שתפקיד ה"שופטים" אצל ישראל אינו רק לברר את ההלכה בפועל כדי שידעו ישראל את המעשה אשר יעשו, אלא השופטים והסנהדרין הם "עיקר תורה שבעל פה" (ל' הרמב"ם ריש הל' ממרים), ו"החכמים הם עצם התורה" (נתיבות עולם (למהר"ל) נתיב התורה פי"א). והיינו, שאינם רק מבררים את ההלכה כ"א יש בכחם גם לחדש בתורה, והוי כמו שיש להם "בעלות" כביכול על התורה.

ועפ"ז יובן הא שהמשיל המדרש חביבותם של ישראל ל"בני הקטן", כי באם ענין השופטים הוי רק לברר את ההלכה, הרי לזה דרוש בעיקר גדלות בשכל וחכמה, משא"כ בנדון דידן, הרי ענין ה"שופטים" הוא הרבה יותר מזה, דכנ"ל, יש בכוחם לחדש בתורה, וכאילו שיש להם "בעלות" עלי, וענין זה לא ניתן לישראל מצד מעלתם בחכמה, כ"א מפני ש"ישראל וקודשא בריך הוא כולא חד", שישראל הם חד ממש עם הקב"ה נותן התורה.

ולזה מתאים משל "בני הקטן", דכמו שאהבת האב לבנו הקטן אינו מצד מעלות הבן, שהרי קטן הוא ואין מעלותיו גלויות וניכרות, אלא החביבות היא מפני שהאב והבן הם דבר אחד, ולכן "אוהבהו", כן הוא אצל ישראל, שחביבותם אצל הקב"ה אינה רק מצד היותם "עם חכם ונבון" אלא "ישראל וקוב"ה כולא חד", וקשורים הם בעצם, ומצד חביבות זו דווקא ניתן להם ענין ה"שופטים".

1. לקו"ש חכ"ט עמ' 95.

א"כ כוחו של פסק דין הוא נפלא - חידוש בתורה, חכמת ה'.

מלבד זה מצאנו בתורת רבינו חידוש מיוחד: על ידי פסק הדין יש גם בעלות ושינוי על העולם, וכפי שהביא הרב מרדכי מנשה שי' לאופר ברשימתו הנפלאה (הובאה בנספחים).

הרבי ופסקי דין

בדרך כלל כשהובאה לידי רבינו שאלה הלכתית, הרבי היה מפנה לרבנים ולמורי הוראה שיפסקו בזה ונמנע מלפסוק דין.

עם זאת נמצאנו מאות תשובות ומענות קודש בעניינים שנוגעים הלכה למעשה, כתשובות קצרות לשאלות ששאלו אנ"ש.

כמו כן לעיתים היו בשיחות הקודש ובהתוועדויות שיחות שבהם הרבי עורר על קיום הלכות ולעיתים נדירות אף פסק הלכה למעשה בפסק דין ממש, ובדרך כלל הבהיר הרבי מדוע הוא חורג ממנהגו ופוסק.

ולדוגמא: בשיחת אחש"פ תשכ"ט בה פסק רבינו על האיסור למכור בית לנכרי בשכונה יהודית בחו"ל, בתחילת השיחה אמר הרבי "ואף שבאמת תיקון הדבר הי' צריך להיעשות ע"י עסקני ציבור וע"י רבנים מורי הוראה - ואי"ז מענייני להורות פסקי דינים בדברים כאלו - אולם, היות שנתפשטו שמועות שונות ומשונות שעתה גם דעתי כאילו מסכמת ח"ו לעובדות הנ"ל, לכן אף שאין דרכי להכחיש את כל השמועות שאין להן יסוד כו', כי אין לדבר סוף, אבל מכיון שענין הנידון נוגע הוא לרבבות מישראל, מוכרחני להביע את דעתי בזה גלוי וברורה ובהעיר ג"כ, עכ"פ בקצת מקומות, להלכות הפסוקות בשו"ע בנידון זה. ומן הקל אל החמור".

כמו כן בנוגע לאוניות ישראליות בשבת, שזו הייתה מכשלה גדולה שאף רב לא טיפל בה, ואז רבינו עורר את הרבנים ופוסקי הדין לפסוק בנושא, ולאחר שהם לא פסקו, הרבי הוציא חוות דעת הלכתית מפורטת ומנומקת מדוע יש לאסור.

כמו כן בנוגע לשאילת גשמים בחצי כדור הארץ הדרומי, אז ביאר הרבי שהרבה לא יודעים לפסוק בזה כי אין לכולם הספרים בזה.

עוד מציינו לפעמים שרבינו ענה בשאלות שנשלחו אליו על ידי פוסקי הדור בכדי שיחווה דעתו הקדושה בהם, וכמו בנוגע לתיקון העירובין במנהטן, שאלות בשו"ע אדה"ז ועוד רבים.

וכהנה מציינו בעוד כמה דברים שהמשותף לכולם הוא הצורך הדחוף "לאפרושי מאיסורא", וללא זאת היו רבים נכשלים באיסורים.

תשובות ושיחות הרבי בהלכה נלקטו ונערכו בספר שלחן מנחם של מכוון היכל מנחם, בספר זה נעזרנו רבות בקובץ זה.

הקובץ הלכה כמותו

בקובץ זה שנערך במיוחד לשיבת הקיץ צעירי ליובאוויטש הובאו עשרה סוגיות בפסקי דין ושיחות הרבי בהלכה.

שם הקובץ "הלכה כמותו", נלקח משיחת הרבי ב"ט כסלו תשל"ב בה ביאר הרבי את מעלתו של אדמו"ר הזקן שהתעסק גם בפסיקת דין ו"הלכה כמותו".

הסוגיות הם:

- א. הערות הרבי על תיקון העירוב במנהטן.
- ב. שאילת גשמים בחצי כדור התחתון.
- ג. חידוש הרבי בכוונה בתפילה.
- ד. כיצד ינהג העובר את קו התאריך.
- ה. מדוע יש להניח תפילין דר"ת.
- ו. המזווה האם ניתן לעשותה גם כסגולה.
- ז. מכירת בתים לנכרים בשכונה יהודית בחו"ל.
- ח. איסור נסיעה באוניות ישראליות בשבת.
- ט. יציאה מירושלים בערב חג הפסח ובפסח שני.
- י. חידוש הרבי במקווה על גבי מקווה.

כל סוגיא נערכה על ידי צוות ישיבת הקיץ צעירי ליובאוויטש עם מקורותיה ועם חידושיה בכדי שיכלו התלמידים להתעמק בשיחת הרבי כיאות.

בליקוט תורת הרבי, נעזרנו רבות בספר שלחן מנחם המלקט את שיחות ותשובות הרבי בהלכה.

בתור נספחים הוספנו שתי רשימות, האחת של הרב שניאור זלמן רודרמן על היות הרבי איש הלכה ו"א שולחן ערוך איד", והשניה של הרב מרדכי מנשה לאופר על כוחו של פסק דין בתורת רבינו.

בטוחים אנו שיפעל הקובץ את פעולתו ויוסיף אומץ וכוח בהתעמקות בתורת רבינו בנגלה ובחסידות.

יצא לאור על ידי שיבת הקיץ צעירי ליובאוויטש:

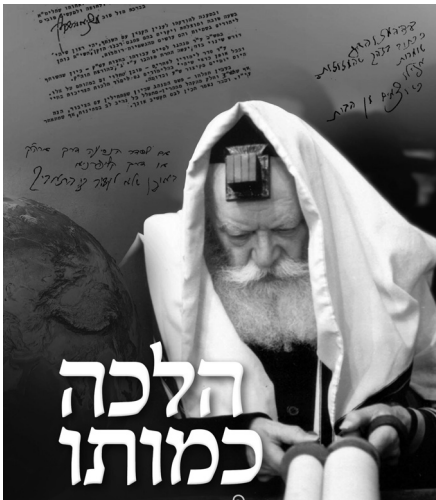
בחצרות בית ה'

סוגיות בתורת הרבי
הקשרות להלכות בית הבחירה

תורתו אמת

סוגיות בתורת הרבי
בחזוק גדרי היהדות ובמלחמות ה'

הלכה כמותו

סוגיות המבארות פסקי דין של
כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו בהלכה למעשה

על גאולתנו

סוגיות בתורת הרבי
פרק חלק - מסכת סנהדרין